

Bydgoszcz, 7 maja 2026 r.

Informacja prasowa

Kod C to ułamek zwolnień a pierwsze pięć dni bez prawa do zasiłku chorobowego

Zwolnienia lekarskie z kodem C związane z nadużyciem alkoholu stanowią jedynie 0,04 proc. wszystkich zaświadczeń o niezdolności do pracy w 2025 roku. Ich wystawienie wiąże się z konsekwencjami finansowymi, ponieważ przez pierwsze pięć dni pracownik nie otrzymuje zasiłku chorobowego.

W 2025 r. wystawiono 10,0 tys. zwolnień lekarskich z kodem C, związanych z nadużyciem alkoholu. Choć ich liczba wzrosła o 5,1 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim, nadal stanowią one jedynie 0,04 proc. wszystkich zaświadczeń o niezdolności do pracy z tytułu choroby własnej, przy czym jest ich mniej niż w 2019 r., gdy wystawiono 12,3 tys. takich zaświadczeń. Łączna absencja chorobowa wynikająca z tych zwolnień wyniosła w 2025 r. 99,6 tys. dni i była na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. Przeciętna długość zaświadczenia wyniosła 9,98 dnia i była o ponad pół dnia krótsza niż w 2024 r. – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim

W naszym regionie widoczny jest wyraźny spadek. W województwie kujawsko-pomorskim w 2025 r. wystawiono 400 takich zaświadczeń, czyli o 11,9 proc. mniej niż rok wcześniej. Liczba dni absencji chorobowej zmniejszyła się o 13,8 proc. w porównaniu z 2024 rokiem i wyniosła 4,6 tys. dni.

W skali kraju w ubiegłym roku ponad 35 proc. zwolnień z kodem C obejmowało okres do 5 dni, a ich liczba w tej kategorii wzrosła o 17,3 proc., co oznacza, że znaczna część tych zaświadczeń dotyczy krótkotrwałej niezdolności do pracy. Ma to bezpośrednie znaczenie dla pracowników, ponieważ w przypadku zwolnienia oznaczonego kodem C przez pierwsze pięć dni nie przysługuje zasiłek chorobowy. Świadczenie wypłacane jest dopiero od szóstego dnia niezdolności do pracy, o ile trwa ona dłużej.

Mężczyźni dominują w zwolnieniach z kodem C

Zwolnienia z kodem C najczęściej dotyczyły mężczyzn, którzy stanowili ponad trzy czwarte wszystkich przypadków. Największy udział miały osoby w wieku od 30 do 49 lat, przy czym najczęściej zaświadczenia wystawiano mężczyznom w wieku 40–44 lata oraz kobietom w wieku 30–34 lata.

Za kodem C stoją konkretne choroby

Choroby związane z nadużywaniem alkoholu to przede wszystkim zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, a także marskość wątroby czy choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy. Występują również schorzenia układu krążenia, takie jak powiększenie i niewydolność serca, oraz układu oddechowego, m.in. obniżona odporność na zakażenia wirusowe, a także zapalenie płuc.

Wymienione jednostki chorobowe występują w zwolnieniach z kodem C wystawianych przede wszystkim mężczyznom. W tej grupie na 7,7 tys. zaświadczeń aż 73,9 proc. stanowiły zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane użyciem alkoholu. W mniejszym stopniu odnotowano m.in. efekty toksyczne alkoholu oraz zaburzenia związane z używaniem innych substancji psychoaktywnych. Łącznie zwolnienia związane z tymi schorzeniami przełożyły się na 59,1 tys. dni absencji.

W przypadku kobiet na 2,2 tys. zaświadczeń z kodem C 39,3 proc. dotyczyło zaburzeń psychicznych związanych z użyciem alkoholu. Istotny udział miały także zwolnienia związane z opieką położniczą oraz infekcjami górnych dróg oddechowych. Łączna liczba dni absencji dla tych najczęstszych dolegliwości wyniosła 16,3 tys. dni.

Krystyna Michałek
regionalna rzeczniczka prasowa ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim